# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0519U000449

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 11-06-2019

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Заболотна Ірина Борисівна
2. Zabolotna Iryna B.

**Кваліфікація:** к. мед. н.

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 14.01.33

**Назва наукової спеціальності:** Курортологія та фізіотерапія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 27-05-2019

**Спеціальність за освітою:** Лікувальна справа

**Місце роботи здобувача:** Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"

**Код за ЄДРПОУ:** 02012125

**Місцезнаходження:** пров. Лермонтовський, 6, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 41.600.02

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний медичний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 02010801

**Місцезнаходження:** Валіховський провулок, 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров`я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"

**Код за ЄДРПОУ:** 02012125

**Місцезнаходження:** пров. Лермонтовський, 6, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 76.35.35

**Тема дисертації:**

1. Диференційовані методи відновлювального лікування хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на основі використання природних та преформованих чинників (експериментально-клінічне дослідження)

2. Differentiated methods of restorative treatment of patients with non-alcoholic fatty liver disease on the basis of the use of natural and preformed factors (experimental and clinical study)

**Реферат/анотація:**

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.33 — медична реабілітація, фізіотерапія та курортологія. — Одеський національний медичний університет МОЗ України, Одеса, 2019. Розроблена та науково обґрунтована концепція нових підходів до лікування хворих на НАЖХП на основі диференційованого застосування різних за складом (гідрокарбонатні та сульфатні) та мінералізацією (мала та середня мінералізація) мінеральних вод та водного розчину бішофіту. Вивчено характер впливу водного розчину бішофіту та мінеральних вод різного хімічного складу та мінералізації при їхньому внутрішньому курсовому застосуванні щодо структурно-функціональних характеристик печінки у щурів з експериментальною НАЖХП. Продемонстровано односпрямований позитивний вплив на біохімічні та морфологічні зміни у печінці, що супроводжується суттєвим зменшенням або зникненням ліпідних

вакуолей та елементів запальної реакції. У хворих на НАЖХП вивчено вплив внутрішнього курсового прийому розчину бішофіту на клінічний перебіг основного та супутніх захворювань органів травлення, динаміку ліпідного та вуглеводного обміну, рівень адипокінів. Встановлено позитивний вплив на клінічний перебіг основного захворювання, супутньої біліарної та гастродуоденальної патології, синдрому подразненого кишечнику із закрепами, відновлення ліпідного спектра крові, зниження інсулінорезистентності, особливо гіперінсулінемії, на тлі пригнічення процесів перекисного окиснення ліпідів. Вивчено питання щодо впливу мінеральних вод різного складу та мінералізації на функціональний стан печінки, порушення ліпідного та вуглеводного обміну у хворих на НАЖХП. Доведено, що сульфатним мінеральним водам притаманна висока ефективність щодо нівеляції ознак цитолізу та холестазу, відновлення ліпідного спектра крові, підвищення рівня адипонектину. На відміну від цього, для гідрокарбонатних мінеральних вод характерна висока ефективність щодо усунення ознак інсулінорезистентності та, особливо, гіперінсулінемії, нормалізації толерантності до вуглеводів, відновлення ліпідного спектра, зниження рівня лептину. Встановлено, що вираженість клінічних та метаболічних ефектів зростає з мінералізацією мінеральної води. Тим же часом, маломінералізовані мінеральні води сприяли більш вираженому зниженню маси тіла. У хворих на НАЖХП запропоновано диференційоване застосування водного розчину бішофіту Полтавського родовища, мінеральних вод гідрокарбонатного та сульфатного типів малої та середньої мінералізації залежно від стадії основного захворювання (стеатоз або стеатогепатит мінімального ступеня активності), супутньої патології органів травлення (патологія біліарного тракту, кишечнику, кислотозалежні захворювання), характеру та ступеня метаболічних розладів (інсулінорезистентність та гіперінсулінемія, гіперглікемія, порушена толерантність до вуглеводів, дисліпідемія, ожиріння), профілю адипокінів для запобігання прогресуванню печінкової патології, відновлення ліпідного та вуглеводного обміну, підвищення якості життя. Ключові слова: неалкогольна жирова хвороба печінки, органи травлення, інсулінорезистентність, атерогенна дисліпідемія, мінеральні води, водний розчин бішофіту, лікування.

2. Thesis for obtaining the scientific degree of the doctor of medical sciences in specialty 14.01.33 — medical rehabilitation, physiotherapy and health resort. — Odessa National Medical University, Ministry of Health of Ukraine, Odessa, 2019. The concept of new approaches to treatment of patients with nonalcoholic fatty liver disease (NAFLD) on the basis of differentiated use of natural and preformed factors is developed and scientifically substantiated. The influence of aqueous solution of bishofite and mineral waters of different chemical composition and mineralization during the internal course treatment on the structural and functional characteristics of the liver in rats with experimental NAFLD was studied. The study demonstrated a unidirectional positive effect on biochemical and morphological changes in the liver, accompanied by significant reduction or disappearance of lipid vacuoles and elements of inflammatory reaction. In patients with NAFLD, the effect of internal course administration of bishofite solution on the clinical picture of major and concomitant diseases of the digestive, lipid and carbohydrate metabolism dynamics was studied. The positive influence on the clinical course of the underlying disease, the accompanying biliary and gastroduodenal pathology, the irritable bowel syndrome with constipation, the restoration of the lipid profile of the blood, the reduction of insulin resistance, especially hyperinsulinemia, against the background of inhibition of lipid peroxidation processes. The problem of influence of mineral waters of different composition and mineralization on the functional state of the liver, lipid and carbohydrate metabolism disorders in patients with nonalcoholic fatty liver disease was studied. It is proved that sulfate mineral waters are characterized by high efficiency in the levelling of signs of cytolysis and cholestasis, the restoration of the lipid blood spectrum, and an increase in the level of adiponectin. In contrast, hydrocarbonate mineral water is characterized by high efficacy against the signs of insulin resistance and, in particular, hyperinsulinemia, normalization of carbohydrate tolerance, and leptin level lowering. The severity of clinical and metabolic effects increases with mineralization of mineral water. At the same time, low-mineralized mineral waters contributed to a greater loss of body weight. The patients with NAFLD are recommended differentiated use of the aqueous solution of bishofite of Poltava deposit, mineral water of hydrocarbonate and sulfate types of small and medium mineralization depending on the stage of the underlying disease (steatosis or steatohepatitis of the

minimum degree of activity), concomitant pathology of the digestive system (pathology of the biliary tract, intestines, acid-related diseases), the nature and level of metabolic disorders (insulin resistance and hyperinsulinemia, hyperglycemia, impaired carbohydrate tolerance, dyslipidemia, obesity), profile of adipokines for preventing progression of liver disease, restoring lipid and carbohydrate metabolism, improving the quality of life.
Key words: non-alcoholic fatty liver disease, digestive organs, insulin resistance, atherogenic dyslipidemia, mineral water, bischofite aqueous solution, treatment.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Драгомирецька Наталія Володимирівна
2. Dragomyretska Nataliya V.

**Кваліфікація:** д. мед. н.

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Драгомирецька Наталія Володимирівна
2. Dragomyretska Nataliya

**Кваліфікація:** д. мед. н., 14.01.33

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Міщук Василь Григорович
2. Micshuk Vasil G.

**Кваліфікація:** д. мед. н., 14.01.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лемко Іван Степанович
2. LEMKO IVAN S.

**Кваліфікація:** д. мед. н.

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Васильєва-Лінецька Лариса Яківна

2. VASYLIEVA-LINETSKA Larysa Ya.

**Кваліфікація:** д. мед. н.

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** Рожковська Наталія Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** Рожковська Наталія Миколаївна

**Відповідальний за підготовку облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** Юрченко Т.А.